

PUDASJÄRVI

-lehti nro 26 2009

*Hilturannan
rakennustyöt s. 3
Yrittäjän vierailija
Pentti Kaulamo s. 6
K-Supermarket
10 vuotta s. 12*

PUDASJÄRVEN ASIOISTA KERTOVA, PUOLUEISTA RIIPPUMATON, PAIKKAKUNNAN OMA KAUPUNKILEHTI 14.10.2009

Vapaa-aikapalveluiden syyslomatiedote

- Pe 16.10** NUORTEN YÖUINTI PUIKKARISSA
20.00 – 22.00 uimalipun hinnalla
nuorten yritys LlgHTLIFE Ny Rimminkankaalta
tarjoaa maukasta purtavaa uimareille uimalippua vastaan.
- Ti 20.10.** LIKUNTAKERHO yläkouluikäisille
Liikuntahallilla klo 15.00 – 16.00
- Ke 21.10** Sählyturnaus liikuntahallilla
Sarjat tytöt ja pojat
1-3 lk , 4-6 lk, klo 10.00 -13.00
7lk – 8 lk ja 9lk, lukio ja ammattikoulu klo 13.00-15.00
ilmoittautumiset 16.10 mennessä
sampo.laakkonen@pudasjarvi.fi tai 040-5856227
- To 22.10** Elokuvaretki Ouluun
Lähtö nuorisotilojen edestä klo 14.00 ja
paluu Pudasjärvelle noin klo. 22.00
hintaa 12 €, ilmoittautumiset nuorisotoimeen
ma 19.10 mennessä
Jari 0400 - 703 307, Pekka 040 - 826 6613
- To 22.10** Uimahyppykoulu Puikkarissa 14.00 – 15.30
8 – 14 vuotiaille

Nuokkari avoinna syyslo- malla seuraavasti:		Uusien nuorisotilojen aukioloajat 19.10 alkaen:	
Ma	12.00 – 20.00	Ma	12.00 – 16.00 ala-asteikäiset
Ti	12.00 – 20.00		16.00 – 18.00 ylä-kouluikäiset
Ke	12.00 – 20.00	Ti	12.00 – 15.00 ala-asteikäiset
To	kiinni	Ke	12.00 – 16.00 ala-asteikäiset
Pe	12.00 – 20.00		16.00 – 18.00 ylä-kouluikäiset
		To	12.00 – 16.00 ala-asteikäiset
			16.00 – 18.00 ylä-kouluikäiset
		Pe	12.00 – 16.00 ala-asteikäiset
			16.00 – 18.00 ylä-kouluikäiset

Katso Puikkarin aukioloajat ja toiminnot osoitteesta
www.pudasjarvi.fi/puikkari. Tervetuloa uimaan ja virkistäytymään!

Liikunta ja nuorisopalvelut
yhteistyössä Hyrrähanke liikuntaa nuorille ja LlgHTLIFE:ny

HOTELLI-RAVINTOLA KURENKOSKI p. 010 666 8420

Lauantaina 17.10.
SAMI&PATROL
lippu 10€, sis. ep

Wintti
avoinna 23.00-04.00
Disco by Mr. M

TULOSSA mm.
24.10. Crystal
30.10. Halloween bileet
31.10. Tanssiorkesteri
Bravuuri

TERVETULOAA!

ISO-SYÖTE

HOTELLI ISO-SYÖTE & SAFARI

Isosyötteentie
93280 Syöte
p. 0201 476 400
www.syote.fi

**SNAPSI-
BAARISSA DJ
KLO 22 ALKAEN**

PANORAAMA-RAVINTOLASSA
La 17.10. Tanssiorkesteri Ritchie

TULOSSA:
24.10. Karaoke legenda 2010 osakilpailu
31.10. Katri Ylander

NYT on
KORKEA AIKA VARATA PIKKUJOULUT!
Parhaat viedään päältä...

TERVETULOAA!

HIEROJA
VYÖHYKETERAPEUTTI
PAULA TIMONEN
0400 380 106
SIVAKKATIE 4 B 5

*Millainen
se hirvi
oikein on?*

*Hirvitalousalueista
ja niiden
kaatotilanteesta
on kerrottu
sivuilla 4-5.
Sivulta 4 löytyy
tietoa hirvestä.*

Puusepänverstas TMI J. Kylmänen

AMMATTITAITOILLA
• saneerausremontit
• lauteet ja muotolauteet
• puusepän työt

Simeonintie 4, Pudasjärvi
j.kylmanen@luukku.com • puh. 0500 923 203

Fysioterapeutti Katja Huurinainen

Puh. 044-294 4345

Lähetehoidot, hieronta

Puistotie 2, Pudasjärvi

P.S. Kuntosalin avajaiset 2.11.2009

Lue uusin
PUDASJÄRVI -lehti netistä
www.pudasjarvi-lehti.fi

MITTATILAUSTYÖNÄ KAAPIT KOTIISI!

- keittiöt, khh, mh ja wc -kaapit
- erikoiskaapit toiveiden mukaan
- laminaatti, puu ja kivitasot
- liukuovet ja tilanjakajat
- säätöhylyjärjestelmät (esim. varastot ja vaatehuoneet)
- valaistus
- valmistus, mittaus, asennus ja rahoitus

KAAPPI- JA LEVYPALVELU RAUTIO KY

Teollisuustie 12, 93100 Pudasjärvi
puh. 050 501 9090 www.rautioky.fi
Avoinna ma-to klo 9-17, pe 9-14, muulloin sop. mukaan

Lihaa jalostetaan rahtityönä HIRVESTÄ, POROSTA, RIISTASTA ym. asiakkaiden omista raaka-aineista.

- TUORELIHOJEN LEIKKU- JA PAKKAUSPALVELU
- KYLMÄSAVULIHAA (esim. stressiliha ei sovellu ks-lihaksi)
- LÄMMINSAVULIHAA
- VALMISJALOSTEET -pakkaamme vakuumpakkauksiin
- LÄMMINSAVUMAKKARA väh. 10 kg/erä -laadultaan hyvä lihaleikkolajitelma, joka ei sisällä kovin paljon kalvoja tai jänteitä
- LÄMMINSAVULEIKKELEITÄ -laadultaan hyvä lihaleikkolajitelma, joka ei sisällä kovin paljon kalvoja tai jänteitä
- KYLMÄSAVUMEETWURSTIA väh. 8 kg/erä -laadultaan hyvä lihaleikkolajitelma
- SÄILYKKEITÄ väh. 10 kg/erä -laadultaan hyvä lihaleikkolajitelma, joka voi sisältää myös paksuja kalvoja, potka-, kylki-, kuve-, kaula- ym. lihat soveltuvat hyvin säilykeraaka-aineksi.

Palvelemme ma- pe klo 9-17.
Muuna aikana sopimuksen mukaan.

Lihankäsittely Juotasniemi

Uittomiehentie 16, 93100 Pudasjärvi
puh. 08 822 109, 0500 907 819

Syötteen Kyläkauppa Ay

Timo ja Aino Palosaari • Näköalantie 1215, Syöte

VANHAN AJAN PERINTEINEN KYLÄKAUPPA

- Päivittäistavarat Film Town
- Polttoaineet
- Nestekaasut Veikkaus
- Asiakas-internet
- Matkamuistot
- Ym. ym.

Palvelemme ma-la 9-19, su 10-15

Tervetuloa!

Iloa elämään -teemalla omaisten kokoontumisessa

Syyskuun lopussa vierailivat Hyvän Mielen Talon aluesihteri Ulla Henrikson ja omaisneuvoja Sanna Hyry Pudasjärven mielenterveyskuntoutujien omaisryhmässä. Illan teeman Iloa elämään tiimoilta kyseltiin, keskusteltiin ja etsittiin kokemusten tuomia keinoja ja valon pilkahduksia mielenterveyskuntoutujien omaisten joskus hyvinkin uuvuttavaan ja yksinäiseenkin elämään.

Ulla Henrikson asetti omaisille pohdittavaksi kysymyksiä: Miten voisin tehdä tästä päivästä parhaan mahdollisen - mihin asioihin voin vaikuttaa? Pystynkö vähentämään ikäviä asioita elämässäni? Pystynkö lisäämään iloa tuottavia asioita elämässäni? Missä kulkee kuntoutujaomaiseni autta-

misen rajat?

Ohjeita kysymysten selvittämiseen voisi löytyä vaikka tutkimalla mikä on minulle itselle tärkeää, jotta jaksaisin. Omille voimavaroja kasvattaville asioille ja tekemisille riittävän ajan antaminen ilman huonoa omaatuntoa on yksi tärkeistä perusasioista. Omien

positiivisten, iloa tuottavien lahjojen tiedostamisen ja tunnistamisen sekä jakaminen muille kasvattaa voiman ja ilon määrää ja näin ollen jaksamista.

Omien haaveiden kaiveleminen esiin vaikeankin elämäntilanteen vallitessa ja rohkea pohtiminen niiden tekemisestä todeksi edes

pikku paloina on voimaannuttavaa ja riemullista. Ei ole väärää itsekkyyttä miettiä ja toteuttaa asioita, joihin haluaa keskittyä tukijaomaisena olemisen lisäksi loppu elämänsä aikana samoin kuin itselle ja muillekin muistuttaminen siitä missä olen itse onnistunut ja missä olen hyvä.

Omaisneuvoja kannattaa muistaa, että olemme yksilöitä sekä vahvuksissamme että heikkouksissamme. Jaksamme eri tavalla ja uupumuksenkin koemme yksilöllisesti. On opittava uskaltamaan sanoa ei, kun voimat eivät enää riitä. Itsestä huolehtiminen ja arvostaminen, elämän rakentaminen säännönmukaisesti riittävän levon ja peruskunnon ylläpitämisen keinoin heijastuvat myös sairaaseen ja muuhunkin perheeseen.

Aina emme pysty vaikut-

tamaan elämäntapahtumiin ja tilanteisiin, mutta voimme vaikuttaa siihen, miten selviydymme ja kestämmme seurauksia. Vaikeuksien keskellä helposti unohtuu, että jokaisella on paljonkin asioita, jotka tuottavat mielihyvää ja iloa. Näitä ovat ystävät, perhe, liikunta, harrastukset, lukeminen, luonto, työ ja musiikki. Mielenterveyskuntoutujien omaisryhmä on yksi taho, josta voi hakea voimaa ja vertaistukea samankaltaisessa elämäntilanteessa olevilta ja samanlaisia kokemuksia omaavilta ihmisiltä.

Ota rennosti. Et ole yksin vastuussa kaikesta siitä, mitä ympärilläsi juuri nyt tapahtuu.

Sointu Veivo
Kasvatustieteen kandidaatti
Sosionomi

PUDASJÄRVI

-lehti 26/2009

Toritie 2
(käynti sisäpihan puolelta)
93100 Pudasjärvi
Avoimena:
arkisin klo 9-16, varmimmin
ma ja ti klo 10-16 sekä
pe klo 10-16. Muina aikoina
sopimuksen mukaan.
p. (08) 334 166
fax /08) 334 167
www.pudasjarvi-lehti.fi
lehti@pudasjarvi-lehti.fi

Julkaisija:
Pudasjärvi-lehti Oy
Päätoimittaja:
Heimo Turunen
0400 385 281
Ilmoitusmarkkinointi:
Pauli Tiirio
045 110 9012
Sirkka-Liisa Tuomaala
040 195 1732
toimisto@pudasjarvi-lehti.fi
Toimittajat:
Rauni Räisänen
050 382 6585
rauni@mail.com
Sivunvalmistus:
VKK-Media Oy/
Eliisa Niskanen
Painopaikka:
Suomalainen Lehtipaino Oy
Kajaani

Ilmoitushinnasto:
Etusivu 1,20 e/pmm.
Takasivu 1,00 e/pmm.
Sisäsivut 0,90/pmm.
Hintoihin
lisätään alv 22%.

Lehden sivulla on 6-palstaa
Palstakoot:
1p 40 mm
2p 83 mm
3p 127 mm
4p 170 mm
5p 214 mm
6p 257 mm
1 sivu 257x360 mm

Puhelimitse annettujen ilmoitusten virheistä lehti ei vastaa. Lehden vastuu ilmoituksen poisjäämisestä tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu enintään ilmoituksesta maksetun maksun määrän palauttamiseen. Muistutus virheellisestä ilmoituksesta on tehtävä lehdele 8 vrk:n kuluessa ilmestymispäivästä.

Pudasjärvi-lehti ilmestyy joka viikko keskiviikkoisin. Aineiston toivotaan olevan toimituksessa mielellään perjantai-iltaan mennessä.

Jakelu:
Taloudet ja yritykset Pudasjärven alueella

Yrittäjä!
Ota yhteyttä ja kysy tarjousta ilmoittelusta.
Pudasjärvi-lehti jaetaan viikottain joka talouteen ja yritykseen Pudasjärvellä.

 Pudasjärvi-lehti on Pudasjärven Yrittäjät ry:n jäsenyritys

Seurakunnan työntekijöitä siunattiin virkaan

Viime sunnuntaina 11.11 Pudasjärven seurakunnan jumalanpalveluksessa siunattiin virkaan neljä työntekijää.

Uusina työntekijöinä olivat siunattavana Sarakylän kappelin suntio-vahtimestari Miia Törmänen, joka tekee

seurakuntamestarin töitä myös Kurenalla, sekä diakonissa Marja-Liisa Kuosa, joka aloitti työt seurakun-

Siunattavat vasemmalta ovat Jaakko Sääsikähti, Marja-Liisa Kuosa, Miia Törmänen, Irene Kortesalmi. Siunaamassa vasemmalta: Heikki Turves (kasvatustyön johtokunnan pj), Maire Puhakka (talouspäällikkö), Oskari Holmström (kirkkoherra), Juha Kukkurainen (kappalainen) ja livari Jurmu (diakoniatyön johtokunnan pj)

Virkaan siunatut oikealta vasemmalle: Miia Törmänen (sarakylänkappelin hoitaja), Marja-Liisa Kuosa (diakonissa), Tuulikki Tihinen, Irene Kortesalmi (lastenohjaaja), hänen takana Arvo Niskasaari, Oskari Holmström, Jaakko Sääsikähti (seurakuntapastori)

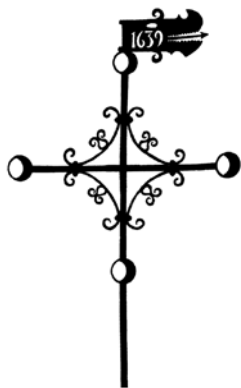
nassa viime elokuussa ja seurakuntapastori Jaakko Sääsikähti, aloitti työt viime kesäkuussa ja jo jonkin verran kauemmin työssä ollut seurakunnassa lastenohjaaja Irene Kortesalmi, joka on opiskellut työnsä ohella ja on pätevyitymässä lastenohjaajaksi tämän vuoden jouluu-

mennessä.

Jumalanpalveluksen alussa uudet työntekijät esiteltiin seurakunnalle sekä kerrottiin heidän työtehtävänsä. Siunauksen toimittaneen kirkkoherra Oskari Holmströmin mukaan koko jumalanpalvelus oli siunattaville työntekijöille tervetulo- ja

rohkaisutilanne ja että seurakunta tukee työntekijöitään.

Jumalanpalveluksen jälkeen oli pienimuotoinen kahvi- ja juhlatilaisuus, jossa laulettiin sekä pidettiin puheita. Väkeä oli paikalla noin 120 henkeä. (ht)

Kirkolliset ilmoitukset Pudasjärvi

Messu

su 18.10. klo 10.00 seurakuntakodissa, toimittaa Veikko Kärnä, avustaa Juha Kukkurainen, kanttori Keijo Piirainen. Herättäjäpäivä.

Seurakuntailta

su 18.10. klo 18 Korpisen kylätalossa, Juha Kukkurainen, Keijo Piirainen.

Ystävänkamarin

retki Livolle ti 20.10. Lähtö seurakuntakodilta klo 10.30, paluu klo 14.00. Jokainen kustantaa oman ruokailunsa, matka on muuten ilmainen.

Kirpputori

ke 21.10. klo 10.00-13.00 talkootuvassa.

Kuorot:

To 15.10. klo 16.30 nuorisokuoro, klo 17.00 lapsikuoro, klo 18.00 kirkkokuoro.

Ittakahvila

Rönö pe 16.10. klo 18-22. Tästä rönökerrasta rippikoululaisilla on mahdollisuus saada rippikoulukorttiin muu käynti -merkintä.

Erityisesti rippikoululaisille tarkoitettu ohjelma alkaa klo 19.

Varhaisnuorten kerhoja ei ole syyslomaviikolla.

Partiot

eivät kokoonnu syyslomaviikolla.

Perhekerho

to 15.10. klo 10-13 seurakuntakodissa.

Herättäjäseurat

su 18.10. klo 12 seurakunta-

kodissa, Veikko Kärnä.

Rauhanyhdistykset:

Seurat su 18.10. klo 17 Kurenalan RY:llä, Kalevi Luiro, Lauri Kinnunen. Sarakylässä käsityöilta pe 16.10. klo 19 Juhani Jurmulla ja lauluseurat su 18.10. klo 19 Elsa Puhakalla.

Kuollut:

Elsa Reeta Juurikka 70, Kari Kullervo Joki 64, Veikko Antero Moilanen 45 v.

Lisäkaiverrukset • Hautakivet

koilliskivi

www.koilliskivi.com
p.0400 891 974

Iso-Syötteen Matkailu muuttaa Safaritalolle

Pudasjärven kaupunki ja Iso-Syötteen Matkailu allekirjoittivat 8.10 vuokrasopimuksen Syötteellä, päärinteiden alla sijaitsevan Safaritalon ravintola-, keittiö- ja toimistotilojen vuokrauksesta.

Yrittäjät Reijo Väisänen ja Teija Sarajärvi kertovat, että Kelosyötteellä olleet Iso-Syötteen Matkailun toimitilat tullaan muuttamaan Safaritalolle. Majoitusväilytys, kelkkavuokraus ja ohjelmalvelut sekä nyt ravintolatoiminta uutena toimintana, aloitetaan uusissa tiloissa marraskuun loppupuolella. Yrityksen

uutena palveluna aloitetaan myös saunatilojen vuokraus nonstop-saunan tyyliin hiihtäjille, kelkkailijoille ja muillekin matkailijoille. Saunat lämpiävät päiväaikaan yleiseen käyttöön ja ilta-aikaan tilausaunoina.

Ravintolassa tullaan tarjoamaan pizzaa ja muuta ruokaa, jotka valmistetaan paikallisista raaka-aineista.

Ravintolan on tarkoitus toimia niin sanottuna alkutilan paikkana esiintyjineen. Ravintolan yhteydessä on lapsille oma leikkinurkkaus. Iso-Syötteen Matkailu tulee työllistämään useita uusia työntekijöitä kauden aikana, kertoivat Reijo Väisänen ja Teija Sarajärvi. (ht)

Iso-Syötteen Matkailun toimitilat tullaan muuttamaan Safaritalolle. Majoitusväilytys, kelkkavuokraus ja ohjelmalvelut sekä nyt ravintolatoiminta uutena toimintana, aloitetaan uusissa tiloissa marraskuun loppupuolella. Kuvassa Yrittäjät Reijo Väisänen ja Teija Sarajärvi. Kuva Esko Leipälä.

Hilturannan leirikeskuksen rakentamistyöt etenevät hyvää vauhtia

Pudasjärven seurakunnalla on meneillään Hilturannan leirikeskuksessa mittava rakennusprojekti, jossa rakennetaan uudisrakennuksena majoitusrakennus sekä peruskorjataan päärakennus ja rantasauna. Lisäksi tehdään muun muassa pyörätuolia käyttävien ja vanhusten liikumista parantavia töitä. Hilturannan rakentamistyö tuli seurakunnalle eteen, koska historiallinen väentupa paloi maaliskuussa 2008.

Uuden majoitusrakennuksen pohjatyöt ovat tehty ja seinät nostetaan paikoilleen tulevalla viikolla. Palaneen väentuvan paikka jäi vapaaksi ja nyt päärakennuksesta aukeaa mahtava maisema Pudasjärvelle.

Uudisrakennuksena rakennettava 300 neliömetrin yksikerroksiseen majoitusrakennukseen tulee 11 majoitus-huonetta ja monitoimitila/kokoontumistila. Rakennukseen tulee aulat erikseen kummallekin asuinsiivelle. Käytössä tulevat olemaan nykyaikaiset ja omalla kopilla varustetut suihku- ja wc tilat.

Sauna on entiseen tapaan rannassa, jonka saneeraus on myös pikku hiljaa aloitettu. Kaksikerroksiseen päärakennuksen olemassa olevat tilat uudistetaan ja osittain

tehdään myös tilamuutoksia. Keittiö tulee täysin nykyaikaiseksi ja ajan henkeen sopivaksi. Ajan henkeen sopivalla tavalla tullaan kiinnittämään huomio esteettömyysvaatimukseen. Pyörätuolilla tulee olemaan aikaisempaa helpompi liikua ja tasoerojen poistamisella tilojen saavutettavuus paraneekin.

Rakentamistoimikunta pohtimassa rakentamiseen liittyviä asioita.

Rakennukset tulevat lämpiämään pääosin maalämmöllä, tarkemmin vesilämmöllä, sillä lämmön-

keruuputkistot upotettiin viime viikolla läheiseen Pudasjärveen.

Hilturannan rakentamispaiikka on historiallisesti arvokas ja perinteikäs ja on vanhimpia rakennuspaikkoja Pudasjärvellä. Aikanaan pappilan väki souti veneellä Pudasjärven vastarannalla olevaan kirkkoon.

Rakennustyöt aloitettiin tämän vuoden syyskuussa ja työt valmistuvat touko-

kuussa 2010.

Pääurakoitsijana on Rakennusliike Asuntoinsinöörit Oy Pudasjärveltä, LVI-urakoitsijana Talepolar Oy Kiimingistä, sähköurakoitsija Sähkösuunnittelu ja Asennus Markku Talala Pudasjärveltä sekä maalämpöurakoitsija Minerec Oy Pellosta. Rakennustöissä on kymmenkunta, pääosin pudasjärvisiä eli paikkakuntalaisia rakennusmiestä ja -asentajaa. Koko rakennushankkeen kustannusarvio on 1,2 miljoonaa euroa. (ht)

Rakennustyömaalla pidettiin pari viikkoa sitten hartaus- ja rakennustyömaan siunaustilaisuus, jonka toimitti kirkkoherra Oskari Holmström. Paikalla oli rakennustyömiehet, rakentamistoimikunta sekä jonkin verran muitakin seurakuntalaisia.

Hirvijahti jatkuu hyvällä kaatoprosentilla

Talven tulo näytti Ruuhensuolla ke 7. 10. jo ajankohtaiselta, vaaramaisemiin lunta kertyi jo reilut 20cm. Kkn. Kontioharjun Satran haukusta kaadettiin Ruuhensuon metsästysseuran lupakiintiöön kuuluva aikuinen naarashirvi.

Yhteenveto kaatuneista hirvistä

(viereisellä sivulla on eritelty hirvitalousalueet ja niiden kaatotilasto 12.10.09)

alue	aik.	vasat	lupia yh.	aik.n	aik.u	vasa n.	vasa u.	kaato %
Alue 1								
Kouva	169	161	249,5	47	50	26	33	50,60%
Alue 2								
Pintamo	148	146	221	22	34	21	12	32,88%
Alue 3								
Puhos	178	174	265	49	46	42	39	50,56%
Alue 4								
Hetekylä	156	140	226	30	36	26	32	43,38%
Alue 5								
Siurua	245	238	364	51	51	52	51	41,37%
Luvat yht.	896	859	1325,5					

Pudasjärven riistanhoitoyhdistyksen alueella kuluva syksyn hirvijahti on edennyt ennako-odotuksiin nähden jopa yllättävänkin hyvin. Ennen jahtia arviot pitäjän joka kolkalta kertoivat hir-

vihavaintoja olleen edellisiin vuosiin verrattaessa niukasti ja puhuttiinpa jossakin päin suoranaisesta kadosta. Nyt kun jahtia on takana pari viikkoa miltei joka porukassa kaatojen makuunkin

on päästy ja onpa joukossa porukoita joilla jahdin loppukin jo hämmöttää. Varahainen lumen tulo antoi jo oman mausteensa kuluvalle viikolla, jolloin pitäjän pohjoiset vaaramaisemat saivat

jo varsin runsaan lumikerroksen osakseen ja pakkasen kovettama hanki tulee hidastamaan hirvijahtia niillä alueilla. Naapurikunnista Taivalkosken kaatoprosentti kahdenviikon jahdin jälkeen

lähentelee jo 80 %, joten siltä suunnalta on odoteltavissa paksumpien lumien tultua muuttohirviä jotka perinteisesti talvehtivat Pudasjärven puolella. Toivotaan lumipeitteen pysyvän ja satavan sitä

myös pitäjän eteläreunalle ennen marraskuun alkupuolella 7-8.11 metsästäjien toimesta tehtävää hirvikannan arviolaskentaa.

Teksti ja kuva
Mikko Lehtola

Millainen se hirvi oikein on?

Ulkonäkö ja koko

Hirven turkin väri on tummanruskeanharmahtava. Jalat ja jalkoväli ovat luonnonvalkoiset. Päävärityksessä esiintyy myös yksilöllisiä sävyeroja. Etelä- ja Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa on tavattu myös lähes täysin valkoisia hirviä, joita pidetään albiinoeläinten kaltaisina. Hirvisonneilla on täysiluiset hanko- tai lapiosarvet, jotka uusiutuvat vuosittain vanhojen pudotessa kevähangille. Uudet sarvet kasvavat touko- kesäkuussa samettimaisen nahan alla lopullisiin mittoihinsa elo- syyskuuksi, jolloin sarvien kasvukudos kuolee ja hirvi keloo sarvensa hankaamalla niitä puiden runkoihin ja oksistoihin. Näistä sarviluu saa myös pintaansa usein tummanruskeaa väritystä.

Hirven kaulan alla sijaitsee parta eli kello, joka on sikiövaiheessa muodostuva ihopoimu. Siihen aikuisella saattaa kasvaa yksilöllisesti erityisen pitkiäkin karvoja. Hirvisonnin parta on usein pidempi ja leveämpi kuin hirvilehmällä, mikä tekee sonnien muutenkin jyrkemmästä ja lihaksikkaammasta kaulan alueesta entistä raskaamman oloisen.

Skandinaavinen hirvisonni voi saavuttaa jopa 700 kg painon, joka vastaa suunnilleen 320 kilon teuraspainoa. Pitkät raajat ja suuri koko tekevät hirvestä liikenteelle erittäin vaarallisen. Suurin osa hirvikolareista tapahtuu ilta- ja aamuhämärässä, jolloin hirvet ovat ruokailuajojensa vuoksi aktiivisimmillaan.

Elinympäristö

Hirvi on pohjoinen eläinlaji, ja sen ontot karvat suojaavat sitä pakkaselta. Pitkien vahvojen raajojensa avulla se pystyy kulkemaan hyvin lumessa, soilla ja ryteiköissä. Se elää pohjoisella havumetsävyöhykkeellä Pohjoismaista Siperiaan, ja Amerikan mantee-reella Alaskassa, Kanadassa, Uudessa Englannissa ja pohjoisilla Kalliovuorilla. Suomessa hirvi on levinnyt tunturialueita lukuun ottamatta koko maahan. Suomen nisäkkäistä hirvi on suurin. Hirvi elää mielellään yhtenäisissä nuorissa havu- ja sekametsissä. Hirvi voi myös asua suhteellisen lähellä harvaa asutusta.

Hirvi vaihtaa elinalueitaan vuodenajan, lämpötilan ja sään mukaan. Ilmojen kylmetessä hirvi muuttaa rannikolta ja saaristosta sisämaahan päin, missä pakkasen puhevuus on alkutalvesta pienempi. Tietynlaiset talvikelit ja vuodenajat vaikuttavat hirven

viihtymiseen sekä korkeilla kallioisilla, että alavilla alueilla tai taimikoissa ja suojaisemmissa metsiköissä. Myös kiima-ajan tarpeet vaikuttavat oleskelualueisiin, joita suositaan usein kausittain.

Ravinto

Hirven ruokailumaat sisältävät kesäisin nuoria lehtipuita versoineen tai lehtineen, sekä tuoretta metsän aluskasvillisuutta. Talvisin hirvi siirtyy mäntytaimikoihin syömään männyn vuosikasvuja ja nuoren koivun silmuja. Syksyllä hirvi käyttää alueita, joissa on saatavilla siirtymäkauden ravintoa, nuorta mehevää pajua ja koivunvitsaa. Näillä hirvi totuttaa ruoansulatuksensa talviajan ravintoon.

Suuri osa hirven ajasta kuluu syömiseen. Kesällä hirvi syö helposti sulavaa ravintoa jopa 40 kg vuorokaudessa, talvisinkin 20 kg vaikeammin hyödynnettävää ravintoa vuorokaudessa. Keväällä ja kesällä se syö haavan ja pajujen ym. lehtipuiden ja -pensaiden lehtiä ja versoja, mutta myös maitohorsmaa ja muita ruohovartisia kasveja. Se napsaisee versot siististi poikki tai riipii lehdet suuhunsa. Myös vesikasvit ovat hirven suosiossa. Hirvellen on tyypillistä käyttää tiettyjä ravintokasveja vain tietyin ajan vuodesta, esimerkiksi maitohorsma ei kelpaa enää nappujen puhjetessa hirvellen lainkaan.

Syksyisin hirvet tulevat usein pelloille syömään timoteita tai muuta viljeltyä heinää. Talvisaikaan hirvien ravintoa ovat kataja, mäntyjen latvasilmut, haapojen ja pajujen oksat ja latvat. Myös monet ulkomaiset ja harvinaiset puunsiemenet, etenkin lehtikuuset, kelpaavat hirville. Kuusta hirvi ei syö mielellään. Äärimmäisessä ruokapulassa hirvellen kelpaa myös kuusen kuori. Kuoren syöminen kohdistuu yleensä isoihin puihin, joten kuoren syönnin vaikutukset metsätalouteen ovat suuret; etenkin kun kuoren ravintopitoisuus on alhainen.

Talvella, kun hirvien ravinto on tiukassa ja syvät hanget rajoittavat liikkumista, hirvet pysyttelevät usein samoilla alueilla pitkiäkin jaksoja. Tällöin tuhot puustolle, taimikolle tai varttuneemmallekin, halkaisijaltaan jopa kymmensenttiselle puulle ovat usein suuret, sillä hirvillä on tapana katkaista puun latvaosa, jotta ne yletäisivät syömään myös korkealla olevia oksia. Latvan katkaiseminen altistaa puun sienille ja aiheuttaa puuhun mutkan, joka alentaa puun arvoa. Etupainoisena eläimenä puun katkaisu ei tuota hirvellen ongelmia; se hyppää takajalkojen varassa nojaamaan puuta vasten,

ja painovoima hoitaa loput. Useimmin hirvi katkoo mäntyjä.

Aistit

Hirven kuulo on hyvä, ja se pystyy myös määrittämään äänilähteen etäisyyden melko hyvin. Ihmiskasumusten lähellä asustellut hirvi saattaa kuitenkin olla toisinaan sangen piittaamaton ihmisten päivittäin tuottamista äänistä. Myös hajuaisti on erinomainen. Hirvi pyrkiikin kulkemaan vastatuuleen haistaakseen edessä olevat mahdolliset vaarat. Hirvi ei näe värejä.

Lisääntyminen ja yksilönkehitys

Hirven lisääntymiskierto alkaa loppukesällä, jolloin sonnien sarvikudos on kehittynyt täyteen mittaansa. Tällöin sarvia suojaava nahka alkaa kuivua ja kutista, jolloin hirvi puita ja kiviä vasten hieromalla saa nahan irtaamaan. Syyskuuhun osuvan kiima-ajan ollessa käsillä hirvilehmä houkuttelee ympärilleen sonneja tekemällä suurehkon kierroksen. Sonnit hakeutuvat lehmän seuraan ja tasaväkiset joutuvat käymään kiimatappeluita. Yleensä kuitenkin sonnien väliset kokoerot ratkaisevat paremmuusjärjestyksen. Lehmä valitsee suosikkinsa sonnien joukosta ja parittelu tapahtuu yleensä kolmantena päivänä siitä, kun lehmä on saanut sonnit peräänsä.

Hirvet eivät ole yksivaiheisia, vaan sonni saattaa paritella jopa kymmenenkin lehmän kanssa. Koska parinmuodostus on matriarkaalinen, eli lehmä on päätävissä asemassa, se kuitenkin "varaa" usean sonnien ympärilleen useiksi päiviksi, mikä on hirvieläinten keskuudessa poikkeuksellista.

Normaali tiineysaika hirvellä on noin kahdeksan kuukautta (235 vrk). Vasominen ajoittuu pääosin toukokuulle. Hirvi synnyttää normaalisti yhden tai kaksi vasaa, mutta kolmois- ja jopa neloisvasoja on tavattu. Taipumus synnyttää useita vasaaja on voimakkaasti perinnöllinen. Vasojen määrään vaikuttaa kuitenkin ensisijaisesti yleensä naaraan ikä ja kunto. Hirvenvasa käyttää emän maitoa aina alkusyksyyn saakka ja vasat seuraavat emäänsä aina seuraavaan kevääseen, jolloin naaras ennen uutta synnytystä ajaa edellisen vuoden vasat pois.

Hirvi on vahvimillaan ja hedelmällisimmillään 5-9 vuoden ikäisenä.

Lähde: www.wikipedia.fi

Alue I Kouva	alue.n	aik.	vasa	Luvat yht.	aik.n	aik.u	vasa n.vasa	u. kaato %												
Haapalan mets.seura	53	10	11	15,5	3	3	3	1	51,61%	Ruottisjärven mets.seura	33,34	9	8	13	1	2	0	1	26,92%	
Kouvan mets.seura	25	9	8	13	1	6	1	1	61,54%	Seulan mets.seura	34	12	13	18,5	4	5	2	9	78,38%	
Livon mets.seura	20	13	14	20	3	4	1	3	45,00%	Taipaleenharjun mets.seura	34	13	12	19	3	6	4	5	71,05%	
Pisteen mets.seura	26	9	8	13	4	3	1	2	65,38%	Viinikosken Erä	7	6	10	0	1	0	0	0	10,00%	
Pärjänsuon mets.seura		27	26	40	10	5	3	7	50,00%	Ahonen Timo	2	2	3	1	1	0	0	0	66,67%	
Ruuhensuon mets.seura	26	20	20	30	6	6	3	4	51,67%	Antin ja Anon hirviseurue	34	3	2	4	0	0	0	0	0,00%	
Sarakylän mets.seura	24	17	16	25	5	4	3	2	46,00%	Esa Moilasan seurue	2	2	3	0	0	0	0	0	0,00%	
Selkä erä	26,23	3	2	4	0	2	0	0	50,00%	Hetejärven mets.seurue	34	18	19	27,5	2	3	4	3	30,91%	
Tuhansuon mets.seura	22	15	15	22,5	6	2	5	3	53,33%	Jurvasen hirviporukka	7	6	10	0	0	1	0	0	5,00%	
Yli-Livon mets.seura	22	12	10	17	3	3	1	2	44,12%	Kipinä S./ Typen k- ja eräker.	41	3	2	4	1	0	0	2	50,00%	
Kilsikorven seurue/ Pyykkö T	25	3	4	5	0	2	1	0	50,00%	Koistinaho Hannu/ (Pyörälä)	34	3	2	4	1	2	0	1	87,50%	
Kouva Urpo	25	5	4	7	1	3	1	2	78,57%	Koretteen hirvimiehet ry	8	6	11	2	0	2	1	1	31,82%	
Kummala Aulis	26	3	3	4,5	2	1	0	2	88,89%	Kuusisto Pentti/ Kontiop.hirvis.	4	4	6	3	0	1	1	1	66,67%	
Leivo Antti	25	3	4	5	1	0	0	1	30,00%	Oinas Janne/ Ohton mets.seurue	6	6	9	2	4	3	3	3	100,00%	
Liehu Veli	53	3	2	4	0	0	0	0	0,00%	Pennanen Antero	43	3	2	4	1	1	0	1	62,50%	
Moilanen Tauno	26	4	3	5,5	1	1	0	0	36,36%	Rautio Lauri	5	6	8	3	2	0	3	3	81,25%	
Pihlajarannan erä/ Kuokkanen T.	24	2	2	3	1	1	1	0	83,33%	Timojärven hirvimiehet	5	4	7	0	1	2	0	0	28,57%	
Repovaaran erä/ Salonen K.	24	2	2	3	0	1	0	2	66,67%	Veteläinen Heikki	34	3	2	4	0	0	0	0	0,00%	
Soini Pekka	60	3	2	4	0	0	0	0	0,00%	Väätäjän mets.s./ Takkinen E.	5	4	7	0	1	0	1	1	21,43%	
Sumen Oiva	53	3	2	4	0	0	0	0	0,00%	Yhteensä:	151	136	219	30	36	26	32	43,38%		
Vähäkuopus Ahti	24	3	4	5	0	3	2	1	90,00%											
Yhteensä:		169	162	250	47	50	26	33	50,60%											
Alue 2 Pintamo		aik.	vasa	luvat yht.	aik.n	aik.u	vasa n.vasa	u. kaato %												
Huitsivaaran mets.seura	30	4	4	6	1	1	2	0	50,00%	Alue 5 Siurua										
linattijärven mets.seura	28	15	16	23	0	2	3	3	21,74%	Aitto-ojan mets.seura	19	13	12	19	2	3	1	0	1	28,95%
Kivarin erä	29	13	13	19,5	2	6	0	1	43,59%	Ala-Livon mets.seura	20	6	4	8	2	1	0	1	43,75%	
Kuopusjärven mets.seura	23,28	13	13	19,5	3	4	4	2	51,28%	Ala-Siuruan mets.seura	18	28	30	43	6	7	6	8	46,51%	
Naamangan mets.seura	27	7	6	10	1	0	0	0	10,00%	Järvelän erä	5	6	8	3	0	1	1	1	50,00%	
Pintamon mets.seura	27	12	10	17	2	2	2	0	29,41%	Kokkokylän mets.seura	20	4	4	6	0	1	0	4	50,00%	
Poijulan mets.seura	30	8	8	12	1	4	1	1	50,00%	Kollajaniemen mets.seura	7	6	10	0	0	0	2	1	10,00%	
Sotkajärven mets.seura	29	15	15	22,5	3	2	0	1	24,44%	Konttilan erä	20	5	6	8	1	1	1	1	37,50%	
Syötteen erä	27	10	8	14	4	6	4	3	96,43%	Hirviseurue	3	3	4,5	1	0	1	0	0	33,33%	
Valkeisjärven metsästäjät	30	5	4	7	2	2	2	1	78,57%	Nissin erä	21,19	6	6	9	1	1	0	3	38,89%	
Erkkilä Esa	28	3	4	5	0	0	0	0	0,00%	Pudasjärven mets.seura	21	12	12	18	3	1	3	1	33,33%	
Idman Kalevi	29	3	4	5	0	0	0	0	0,00%	Tikan erä	4	3	5,5	1	1	0	0	0	36,36%	
Jussila Jari	27	3	4	5	0	1	0	0	20,00%	Varpulan erä	9	6	12	4	3	4	2	2	83,33%	
Manninen Teuvo	29	10	10	15	0	0	0	0	0,00%	Yli-Siuruan mets.seura	44	48	68	12	16	17	10	10	61,03%	
Moose Losers	27	8	8	12	0	2	0	0	16,67%	Ypykkäjärvien erä	7	6	10	4	1	1	4	4	75,00%	
Oulunseudun Jahtiveikot	29	4	4	6	1	0	0	0	16,67%	Ahtinen Martti	1	1	1,5	0	0	0	0	0	0,00%	
Pärjän hirvipoppoo/ Kenakkala A.	28	3	4	5	1	1	2	0	60,00%	Eko-erä/ Saikkonen Olli	17	3	2	4	0	0	0	0	0,00%	
Rinne Pauli	27	2	2	3	0	0	0	0	0,00%	Eräkontio,vilminsam/ Rajavaara J	22	6	6	9	1	1	2	0	33,33%	
Soronen Seppo	28	3	4	5	1	0	0	0	20,00%	Eskola Timo	20	3	3	4,5	1	1	1	0	55,56%	
Sähäkkä/Partanen P.	27	4	4	6	0	0	0	0	0,00%	Heikkinen Pekka/ Mets- ja amp.s.	51	3	2	4	0	0	0	0	0,00%	
Timonen Kari	30	2	2	3	0	1	1	0	50,00%	Helminen Petri	18	1	2	2	1	0	1	0	75,00%	
Yhteensä:		147	147	220,5	22	34	21	12	32,88%	Hiltula Harri	18	3	2	4	1	0	1	0	37,50%	
Alue 3 Puhos		aik.	vasa	lupia yht.	aik.n	aik.u	vasa n.vasa	u. kaato %												
Ervastin mets.seura	32	18	16	26	4	5	3	1	42,31%	Hiltunen Tero	22	3	4	5	1	0	1	1	40,00%	
Honkavaaran mets.seura	33,34	12	12	18	2	2	3	6	47,22%	Hoikan eräp. /Pahkala P	58	3	2	4	0	1	0	2	50,00%	
Jongun mets.seura	33,34	14	15	21,5	4	1	2	1	30,23%	Koivukangas Tauno	2	2	3	0	1	1	0	0	50,00%	
Korpisen Mets.seura	32,33	13	13	19,5	6	6	8	6	97,44%	Komulainen Eero/ yht.lupa	58	3	4	5	1	1	1	1	60,00%	
Kosamon mets.seura	31,32,59	13	14	20	5	3	2	3	52,50%	Kälkäjä pertti	3	2	4	0	1	0	0	0	25,00%	
Kuren mets.seura	31	12	10	17	2	6	2	2	58,82%	Laakkonen Hannu	58	3	2	4	0	0	0	1	12,50%	
Malisen Erä	32	10	9	14,5	3	2	4	2	55,17%	Laanaojan kairaajat/ Panuma J	22	3	2	4	0	0	0	0	0,00%	
Ohtalan Erä	30	8	8	12	0	3	1	0	29,17%	Lepistö Jouni	22	3	4	5	0	0	1	0	10,00%	
Pelttarin mets.seura	16	16	24	6	5	3	6	6	64,58%	Liikanen Mauri	3	4	5	1	0	2	2	2	60,00%	
Puhoksen mets.seura	31,32,59	18	18	27	9	3	5	6	64,81%	Malmi Reino	58	2	2	3	0	0	2	0	33,33%	
Puutteen erä	32,33	4	4	6	1	0	1	1	33,33%	Mertala Heino	1,5	2	2,5	0	0	0	0	0	0,00%	
Rantala Ari	33,34	1	0	1	0	1	0	0	100,00%	Mertajärven erä	5	4	7	0	2	0	1	1	35,71%	
Hirvipojat Porista/ E.Nurmi		2	2	3	1	1	0	0	66,67%	Naisten porukka	20	3	2	4	0	0	0	0	0,00%	
Hirviseurue Eero Nivala	52	3	2	4	1	1	2	0	75,00%	Litokairan Eräluonto ry/Pakanen	17	3	2	4	1	0	0	0	25,00%	
Koiravaaran erä/ P.Niskanen	31	2	2	3	1	0	1	1	66,67%	Pateniemen erä/ Salo Markku	58	3	2	4	0	0	0	0	0,00%	
Korpikosken mets/ Lehtola Tapio	52	3	4	5	0	3	1	1	80,00%	Pohjan kala- ja eräk/ Mäkeläinen A	17	3	2	4	0	1	0	0	25,00%	
Kosamo Eero	59	3	3	4,5	0	0	0	0	0,00%	Polisien eräseura	2	1	2,5	0	1	0	0	0	40,00%	
Kotilainen Panu	32	2	2	3	1	0	0	1	50,00%	Puolakkav.eräm./ Markuksela J-E	18	3	2	4	0	1	0	1	37,50%	
Lehtimäki Pertti	33	5	4	7	1	0	1	1	28,57%	Riepula Esa	2	3	3,5	0	1	1	0	0	42,86%	
Leinonen Risto	31	3	3	4,5	0	1	2	1	55,56%	Ruonalammin hirvimiehet	2,5	2	3,5	0	0	1	1	1	28,57%	
Martola Markus	31	4	6	7	1	2	1	0	50,00%	Talala Kari	58	2	2	3	0	0	0	1	16,67%	
Moilanen Teemu	31	3	3	4,5	0	0	0	0	0,00%	Tauriainen Raimo	17	5	6	8	1	0	0	1	18,75%	
Parkkinen Ismo	32	2	2	3	1	0	0	0	33,33%	Timonen Seppo	2	2	3	1	0	0	1	1	50,00%	
Raksun Erä	31	3	2	4	0	0	0	0	0,00%	Tullilaitoksen urheilukerho	1	1	1,5	0	0	0	0	0	0,00%	
Rupuojan erä/ Lehmuslehti	33	3	4	5	0	1	0	0	20,00%	Tuomas Vesteri	17	4	4	6	0	0	0	0	0,00%	
Väliaho Jarno		3	2	4	0	0	0	0	0,00%	TVL.n erä- ja kalaseura	2	2	3	0	0	0				

Kansalaisopisto toimii aktiivisesti

Kansalaisopiston syksy on startannut vilkkaana ja monipuolisena. Opistolla järjestettiin keskiviikkona 7. lokakuuta vuosittainen tiedotustilaisuus, jossa kerrottiin kansalaisopiston toiminnasta. Paikalla oli reilu kymmenen kiinnostunutta kuulijaa.

Tilaisuuden aloitti kansalaisopiston rehtori Hilikka Parkkisenkangas, joka kertoi kansalaisopiston syntyhistoriasta ja kehittymisestä nykyiseen muotoonsa.

-Muutto lukion entisiin tiloihin vilkasti toimintaamme. Saimme paljon tilaa käyttöömmä ja myös yhteistyö lukion kanssa vahvistui. Vuonna 1966 perustettu kansalaisopisto toimi alun perin silloisella kaupungin-

talolla, josta se siirtyi eläinlääkäritalolle ja siitä edelleen Kaakisen taloon. Kurseja on aikoinaan pidetty niin seurakuntasalissa kuin Osuuspankin kellarissakin, kertoo Parkkisenkangas.

Parkkisenkangas halusi myös selvittää kansalaisopiston merkitystä. Kansalaisopisto on kuntien ja kaupunkien vapaan sivistystyön oppilaitoksia. Ne tarjoavat muun muassa elinikäistä

oppimista ja kansalaistaitojen kehittämistä. Lisäksi Parkkisenkangas kertoi Pudasjärven kansalaisopiston tärkeimmistä opetuslinjoista.

-Taiteen perusopetus on meillä erittäin vahva osa alue. Panostamme musiikkiin ja kuvataiteisiin sekä sirkustaiteseen, joka on harvinaisempi taiteenala valtakunnallisellakin tasolla. Opistolla voi tällä hetkellä

opiskella 17 erilaista instrumenttia. Huiluryhmään tuli syksyksi yhdeksän uutta opiskelijaa ja kitararyhmäsäkin soittaa tällä hetkellä noin 30 opiskelijaa.

Pudasjärven kansalaisopiston kautta toimii aktiivisesti myös avoin yliopisto, joka on saanut kiitosta Oulun ja Rovaniemen yliopistoja myöten. Lisäksi kansalaisopisto järjestää koulutustason opintoja ja

tenttipalvelua, jolloin myös kandin- ja maisterintutkinon suorittaminen onnistuu. Kansalaisopistolla toimii myös ikäihmisten yliopisto sekä erilaiset abiturienteille tarkoitetut kurssit.

Opistolaiskunnan puheenjohtaja Lasse Aaltonen kertoi opistolaiskunnan toiminnasta ja ajatuksiaan opettajan näkökulmasta. Vuodesta 1987 kansalaisopiston opettajana toiminut Aaltonen kertoi lukiolle muuttamisen lisänneen opettajien yhteistyötä. -Aikoinaan kuljin joka ilta eri paikassa opettamassa ja yhteydenpito opistolle hoitui pitkälti puhelimitse. Tähän on helppo tulla ja täällä valitsee yhteisöllisyys. Odotan aina innolla maanantaisia henkilökuntapalavereja, ker-

too Aaltonen.

Sinikka Wunsch puolestaan kertoi loppusuoralla olevan Pudasjärven asutusalueiden historiikin valmistumisesta. Hän kertoi, että samankaltaisia historiateoksia on tehty, muttei yhtään sellaista, jossa pääpaino olisi ollut pohjoisessa Suomessa. Hän kertoo kirjan aikajanankin alkavan sotien jälkeiseen aikaan ja loppuvan muutoliikkeeseen eli 40-luvulta 70-luvun loppuun. Wunsch mietti, toisiko kirja esille ratkaisuja Pudasjärven nykyiseen tilanteeseen. Kirjan olisi tarkoitus valmistua vuoden loppuun mennessä. Kirjasta ja sen aiheesta järjestetään ensi helmikuun lopulla seminaari.

Eliisa Niskanen

Mikä opistolaiskunta?

Jokainen opistoon ilmoittautunut opiskelija ja opistossa opettajana toimiva henkilö kuuluu myös opistolaiskuntaan, joka toimii yhdyskuntana opiston ja opiskelijoiden välillä. Opistolaiskunta ajaa myös opiskelijoiden asioita. Lisäksi se järjestää myös erilaisia juhlia, opinto- ja teatteriretkiä sekä tapahtumia ja tilaisuuksia lukuvuoden aikana.

Puheenjohtajana toimii opettaja Lasse Aaltonen, puh. 040 826 6597. Katso seuraava kokousaika ja -paikka kansalaisopiston tiedotteista.

Kyläkauppojen kehittämisen uranuurtaja yrittäjäillan vierailijana

Pudasjärvellä on torstaina 15.10 klo 17 Pohjantähdessä yrittäjäilta, jonka järjestää kaupungin elinkeinotoimi ja järjestelyissä on mukana myös Pudasjärven Yrittäjät ry. Iltaan saapuu vierailijaksi kyläkauppias Pentti Kaulamo Leppävirran Soisalon saaresta. Kaulamo on tullut tunnetuksi pienten kyläkauppojen puolesta puhujana ja etujen ajajana Suomessa ja Euroopan Unioniin saakka.

Hän toimii tällä hetkellä puheenjohtajana Suomen Päivittäistavarakauppa ry:n Kyläkaupparyhmässä, jonka toiminnan piirissä on 500 kyläkauppaa ja 200 muuta pienkauppaa Suomessa. Kyläkaupparyhmässä on jäseniä jokaisesta yhdeksästä kaupparyhmittymästä, Kaulamon edustaessa K-kyläkauppiaita.

Kyläkauppias Pentti Kaulamo oli ensimmäisen kyläkauppa, joka sai valtiolliselta poikkeusluvasta sunnuntain aukioloaikaan 1990 luvulla ja sen jälkeen sunnuntai aukioloaika on vakiintunut pienten kauppojen tunnuspiirteeksi.

Pienten K-Extra kauppojen ryhmittymän alkusanat

lausuttiin vuonna 1996 Kuopiossa, jossa Pentti Kaulamo oli kauppiaiden kokoontumisessa mukana. Kaulamo oli vetäjänä kauppiaiden ryhmässä, jossa tavoitteena oli kehittää haja-asutusalueella toimivien kauppojen toimintaedellytyksiä. Avainsanoiksi tuli kauppojen uudistaminen ja palvelujen monipuolistaminen.

-Tutustuin päivittäistavarakauppojen toimintaan ja olin yksi aloitteen tekijöistä, että sinne perustettiin kyläkaupparyhmä, joka alkoi ajaa pienkauppojen investointitukilakia. Lain ansiosta tehdyillä investoinneilla on pelastettu hyvin monen kyläkaupan toiminnan jatkuminen ja menestyminen.

Vielä paljon tärkeämpää on se, että kaupoista on tullut kylien monipalvelukeskuksia; polttoainemyynti, veikkaus, posti, ekopiste, kahvila yms, kertoo Pentti Kaulamo.

Kauppiaspariskunnan Pentti ja Sirpa Kaulamon omistama Kaulamon kyläkauppa noin 15 km päässä Leppävirran kirkonkylältä Soisalon saaresta, rakentuu ruokakauppaan, jossa on myös kotiinkuljetuspalvelua. Ruokamyynnin tukena on asiamiesposti, lääkekaappi, veikkauspiste, polttoainemyynti, ekopiste ja kahvio, jossa paistetaan karjalan piirakoita, pizzoja sekä muita omia leivonnais tuotteita. Kaulamo on

myös menestyvä pienkonekauppias, johon kuuluvat mönkijät, moottorikelkat, puutarhakoneet sekä niihin varaosat, tarvikkeet, huolto sekä ohjelmajärjestelmien monikijä- ja yritysasiakkaiden tapaamisia.

Pudasjärvellä Yrittäjäillan Kaulamo tulee mielellään ja innostuneella mielellä sekä haluaa myös käydä tutustumassa Syötteen matkailupalveluihin.

Heimo Turunen

Tasavallan presidentti Tarja Halonen myönsi viime kesäkuussa taloustirehtöön arvonimen ja arvon diplomikauppias Pentti Kaulamolle. Kuva Mauri Ratilainen.

Retkeläiset yhteiskuvassa Atte Särkelän Kelosyötteen edessä.

Valtakunnalliseen Liiku Mieli Hyväksi-projektiin pääsi mukaan Pudasjärvi yhtenä pohjoisen Suomen kunnista vuonna 2003. Projekti on nyt päättymässä, mutta alkanut liikunnallinen toiminta ei. Toiminnan kohderyhmänä ovat olleet mielenterveyskuntoutujat ja muut erityisryhmien edustajat. Projektin toteuttamiseen ovat osallistuneet erinomaisella yhteistyöllä kaupungin liikuntatoimi, Pudasjärven Kajastus ry, Osviitta, Neli-likkala ja Työttömien yhdistys.

Liiku mieli hyväksi -syysretki Syötteen maisemiin

Projektin tavoitteena on ollut mukavan, iloisen ja kohderyhmälle helposti saavutettavan liikunnan käynnistäminen, lisääminen ja juurruttaminen jatkuvaksi toiminnaksi. Näitä ovat yhteisellä käynnistetyt vesiliikuntaryhmät, jytäjumpparyhmä, sählyryhmä, kuntosaliryhmät, liikunnallisten mieltä piristävien

tapahtumien järjestäminen ja niihin osallistuminen sekä liikunnalliset retket eri puolille Pudasjärven luonto- ja liikuntakohteita.

Ryhmien vetäjille tarjottuihin koulutuksiin osallistuminen samoin kuin yhteistyö toiminnan kehittämiseksi naapurikuntien kanssa ovat mahdollistaneet hyvän ja tärkeän liikunta-

harrastuksen jatkumisen vielä projektin päättymisen jälkeenkin.

Itse projektin viimeiseksi yhteiseksi tapahtumaksi järjestettiin syysretki, josta muodostui samalla alkavan talvenkin retki Syötteen maisemiin ja maastoon. Osalle kolmestakymmenestä retkeläisestä tutustuminen Hiihtostadionin tiloihin ja

maisemiin oli uusi ihastuttava kokemus. Atte Särkelän esittelemät korukivet, valoilmiot, kertomukset Syötteen alueen erikoisuuksista ja kehityksestä sekä peikkopolun salaisuuksista herättivät paljon kysymyksiä retkeläisten mielissä. Vastaukset saatiinkin asiallisten ja humorististen kertomusten muodossa.

Luontokeskuksessa nautitun herkullisen lohikeiton jälkeen saatiin katsella Jorma Luhdan Syötteen luonnosta otetuista valokuvista tehtyä elokuvaa ja tutustua keskuksen monipuoliseen näyttelyyn komeine hirvenluineen. Retken lopuksi kiersimme luontokeskuksen lumisen luontopolun. Luontopolun opastetuilta opimme paljon uusia ja outoja asioita paikallisesta luonnosta ja eläimistä. Nyt tiedämme vastaukset HÄH?-kysymyksiin eli Saako tikka päänsäryn puunhakkaamisesta? Miksi tikka pitää silmiään kiinni hakkuupuuhissaan? Pitääkö kuukkeli laittaa di-

etille uteliaisuutensa vuoksi? Minkä eläimen pupupu-pu-äänety hämäräisessä metsässä onkaan?

Liiku Mieli Hyväksi-projektin toiminnot siis jatkuvat, uusia liikunta- ja toimintaideoita otetaan ilolla vastaan ja muistammehan, että iloinen liikunta joko yksin tai yhdessä kohentaa sekä fyysistä että psyykkistä kuntoa.

Sointu Veivo
Projektitiimin jäsen

Ammattikoululaiset apuna EU-ruokapakettien pakkaamisessa ja jakamisessa

Kassien pakkaamisessa avustivat Matkailulinjalla opiskelevat ammattikoululaiset, joita päivän mittaan kävi töissä kolmisenkymmentä henkeä. Oppilaat ovat mukana myös ruokapakettien jakamisessa.

Lehtori Ape Nieminen kertoi tällaisen työn olevan oppilaille erittäin kasvattavaa. -He saavat itse olla auttamassa ihmisiä ja tekemässä työtä heidän hyväkseen. Työ kuuluu myös oppilaiden kestäväen kehityksen opiskeluun, hän totesi.

Outi Verronen ja Marko Ervasti pakkaamassa ruoka-apupusseja.

Pudasjärven Työttömien Yhdistys jakaa EU-ruoka-apupaketteja työttömille työnhakijoille ja vähävaraisille Pudasjärvellä keskiviikkona 14.10. Ruokatavaraa tuli 16 kuormalavalla 5200 kg. Niistä kerättiin tiistaina 13.10 yli 500 ruokatavaroita sisältävää kassia jaettavaksi.

Pudasjärven ammattiopiston matkailulinjojen 2 ja 3 tyttöjä työn touhussa vasemmalta Marta Sasykova, Aljuna Chuvichko, Katja Polkuvaja ja Viktoria Kurshunova.

Kierroksella huonekaluliikkeessä

Pudasjärven keskustan tuntumassa sijaitseva Huonekaluliike Heikkilä on palvellut jo vuodesta 1962, jolloin One ja Maija Heikkilä perustivat huonekaluliikkeen. Vetovastuu on siirtynyt Ulla ja Tommi Heikkilälle lähes kymmenen vuotta sitten, vuonna 2000.

Kun kävelee sisään Heikkilän huonekaluliikkeeseen, tuotteiden runsaus yllättää. Mielestäni alan heti kalustaa kotiani uudelleen. "Juuri tuollaista olen etsinyt... Juuri tuollaisen haluan kotini olevan..."

Liikkeessä on tilaa 1200 neliötä johon mahtuu monenlaista "mööpeliä". Parinsadan huonekaluedustuksen joukosta löytyy tutut Askon ja Iskun, Sotkan ja Laulumaan tuotteet, sekä muita valmistajia esimerkiksi sänkyihin ja patjoihin erikoistunut Unico sekä Tempur - muun muassa. Tuotteita on olohuoneisiin, keittiöön, kylpyhuoneisiin, makuuhuoneisiin, ulkotiloihin, julkutiloihin, toimistoihin tai mihin vain, sekä myös sälekaihtimet ja mattohuoltopalvelu. Huonekaluliike Heikkilän asiakkaat koostuvat paitsi pudasjärveläisistä, myös ympäristökunnan asukkaista, Oulun seutua

myöten.

Kiertelen huonekaluliikkeessä ja Ulla Heikkilä esittelee minulle tuotteita sekä kertoo samalla, että huonekalut toimitetaan kasattuna kotiin asti. Veloitukset. Tämä onkin kohtuullisen tärkeä asia. Jokainen on varmasti "taistellut" kasattavan hyllyn kanssa ja melkein kun se on kasattu, huomaa että jokin tärkeä osa onkin jäänyt laittamatta tai väärinpäin. Pura kaikki ja ala työ uudelleen!

Kassan vieressä odottelee ostajaansa syksyn pimeyden ja tylsyyden karistajat -suolalamput, jotka ovat hoitavan valonsa lisäksi myös näyttäviä sisustuselementtejä. Muitakin sisustustuotteita liikkeestä löytyy, esimerkiksi koristetyynyt, torkkupeitot, tauluja, lampuja ja joitain kausitavaroita.

Mutta minun määränäpäini liikkeessä on sängyt ja patjat. Alkavat olla itselläni

Huonekaluliikkeessä on valmiiksi sisustettuja nurkkauksia huonekaluvalintojen helpottamiseksi ja ideoimiseksi.

ajankohtaisia ostoja, ainakin patjat.

Patja pitää koemaata jo kaupassa

Sänky- ja vuodenvaateosastolla minut ottaa vastaan lapsen sänky, joka on niin suloinen, että voin mielestäni kuvitella pienen punaposkisen lapsukaisen siinä nukkuvan ja tuhisevan. Hetkeksi pysähdyn muistojen maailmaan, aikaan kun omat lapset olivat pieniä ja nukuivat pinnasängyssä. Tuollaisen hankkisin jos ajanratas vierähtäisi taaksepäin...

Patjaosastolla Ulla Heikkilä kehottaa kokeilemaan erilaisia patjoja ja samalla kertoo niitten ominaisuuksista. Joustinpatjojen jousituksia tehdään monenlaisia. Ja todellakin. Kun kääntyilen eri patjoilla kyljelleni ja taas selälleni ja taas kyljelleni, eron huomaa. Ulkonäöltään samanlainen patja on tyystin erilainen riippuen jousituksista.

-Koskaan ei pitäisi hankkia patjaa kokeilematta sitä ensin, sanoo Heikkilä.

Paremmissa patjoissa

on vyöhykejousisto, joten nukkumismukavuus on parempi, kun patja myötäilee nukkujaa. Eri ikäisillä ja eri painoisilla ihmisillä on erilaiset tarpeet ja vaatimukset. Yleensä avioparilla on samanlaiset patjat, vaikka painoeroa olisi kymmeniä kiloja. Unohdetaan, että patjoja saa eri painoisille henkilöille. Ei ole myöskään tavatonta että kouluikäinen lapsi nukkuu viiden sentin paksuisella patjalla, joka on iän myötä mennyt veltoksi ja pehmeäksi. Ja sijauspajta saisi olla myös lasten sängyssä. Aikuisten kannattaisi kokeilla lastensa sängyssä, millaisella patjalla lapsi nukkuu.

-Nuorilla pitäisi olla ainakin 10 cm:n paksuinen patja, toteaa Heikkilä.

Sijauspajta - viimeinen silaus

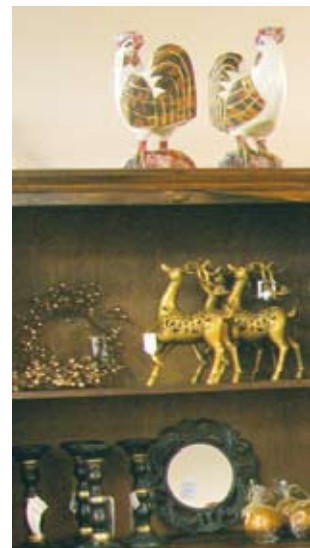
Sijauspajta on sitten viimeinen silaus sängylle, sillä saadaan pintapehmeyttä ja materiaaleja on monenlaisia. Löytyy vaahdotomuvia, kimmovaahdosta, luonnonkumista ja vanusta valmistettua. Kyselen petauspajtan päällisen pesusta. Kannattaako niitä itse alkaa pesemään? Vetoketjuhan sivulla on sitä varten? Tiedän kyllä että patjan kuoren saaminen täsmälleen paikalleen on aika kinkkinen homma. Jostain se sisus jää aina kuprulleen.

-Voihan sen tietenkin pestäkin, mutta nyt on petauspajallekin omia suojuksia, jotka voi näppärästi pestä koneessa ja petauspajalle riittää imurointi ja tuuletus. Muutenkin patjan hoidoksi riittää imurointi, niitä ei tarvitse, eikä oikeastaan saakaan hakata mattopiiskalla, minua opastetaan.

Kierroksellani huonekaluliikkeessä opin myös, että hyvän patjan käyttöikä on noin 15 vuotta, luksusmalleissa 10 vuotta. Tyynyt pitäisi vaihtaa kahden vuoden välein, peitot 3-5 vuoden

Tommi ja Ulla Heikkilä esittelevät muotoon ommeltua lakanaa, joka pysyy jäämäkästi paikoillaan olipa nukkujakuinka levoton tahansa. Lakanoita on saatavana eri levyisiin patjoihin.

Huonekaluliike Heikkilällä on valikoima myös erilaisia koriste-esineitä.

ja sijauspajtat 6-10 vuoden välein.

Itsekseni mietiskelen, että myös vierasvaraksi voisi hankkia ihan omat vieras-tyynyt. Varmaan jokainen on yöpynyt tuttavansa luona, jossa saa tyynyn mikä on omasta käytöstä poistettu ja

mikä on kuhmuiseksi kulunut ja herää sitten aamulla jomottavaan päänsärkyyn... Itse kuljetan oman tyynyn mukani tai sitten vien tuliaisiksi uudet tyynyt, vaikka joskus onkin käynytkin niin, että tuliaisit ovat päässeet isäntäväen sänkyyn ja itse olen saanut ne vanhat kuhmuraiset...

Tyynyt ja peiton voi myös antaa lahjaksi kummilapselle, rippilapselle, tai vaikka parhaalle ystävälle.

Huonekalukierrokseni alkaa olla loppuillaan ja vilkaisen ulko-ovelle kävellessäni sohvat ja nojatuolit. Joka vuosi ne näyttävät aina paranevan ulkonäöltään ja väritykseltään. Pitäisi kai sohvakin uusia, huokaan mielestäni ja hyvästelen auliisti ja ystävällisesti palvelevat Huonekaluliike Heikkilän omistajat, Ulla ja Tommi Heikkilä. Tänne oli mukava piipahtaa.

Ja muuten - löysin sen suosikkipatjanikin "koemakauksessani".

Eila Lahtinen

Makuuhuoneen ilmeen viimeistelee päiväpeitto, torkkupeitto ja valaisimet. Kuvassa Ella-sänky jota on saatavana tumman pähkinän ja bihunajan värisenä.

Ulla Heikkilä esittelee eri jousimallien ominaisuuksia. Eri ikäisillä ja eri painoisilla ihmisillä on erilaiset tarpeet ja vaatimukset, se asettaa vaatimuksia jousistollekin.

PUDASTORI

Myytävänä

Luonnonvalk. olkaimeton osittain helmikirjailtu **hääpuku laahuksella**, koko 36/38. Mukana olkaimet, huntu, pussukka morsiammelle, alushame vanteella ja pukupussi. Hinta 200 e. Tiedustelut 040 502 0659.

VW Golf 1.9 TDI vm. 98, ajettu 332 tkm 2 x renk. vetok. ilmastointi, hp. 5900€ puh. 0400 188 891

Ostetaan

Talviasuttava, sähköistetty **mökki** veden ääreltä. Remontoitavakin käy. Tarjoa! puh.040- 4167 776

Ilmoita Pudastorilla ilmaiseksi!

Pudastorilla voi yksityiset henkilöt ilmoittaa ilmaiseksi. Teksti on toimitettava sähköpostilla: lehti@pudasjarvi-lehti.fi, faksilla: 08-334 167 tai paperille selkeästi kirjoitettuna osoitteeseen: Toritie 2, 93100 Pudasjärvi. Puhelimitse (040 195 1732) soitetuista maksu on 15 euroa +alv (18,30 e). Tai jos haluat ilmoitukseen kuvan, lähetä se sähköpostitse. Kuvallinen ilmoitus on 15 euroa +alv (18,30 e). Muistathan ilmoittaa myös nimesi toimitukselle (ei julkaista).

LIKEHAKEMISTO

Hautakivet

Lisäkaiverrukset ja hautakivet

koilliskivi

www.koilliskivi.com

puh. 0400-891 974

Yrittäjä, olisiko tässä liikehakemistoilmoituksesi?

Polttopuita

LUMI JA PAKKASET TULEVAT!

Varaudu talventuloon

MYYTÄVÄNÄ

kuivaa koivuhalkoa 30, 40 JA 50 cm

Edulliset kuljetukset Ranua-Rovaniemi-Syöte-Pudasjärvi alueille

Soita numeroon 0400 -384 485

Leikkaa talteen

Pankki- ja lakipalvelut

§ Lakipalvelut Osuuspankista

Kauppakirjat
Lahjakirjat
Kaupanvahvistukset
Lainhuudot
Testamentit
Perunkirjoitukset
Perinnönjaot
Ositukset
Yritysten perustamiset
Neuvontaa
(ei riita- eikä rikosasioita)

Omistajajäsenetuna kertyviä bonuksia voi käyttää lakipalveluiden palkkioiden maksuun.

Ota yhteyttä ja varaa aika
puh. 010 257 1904

Kaisa Teivaanmäki
OTM, pankkilakimies

Paula Ervasti
notariaattisihteeri
Teuvo Perätalo
varatuomari

PUDASJÄRVEN
Osuuspankki

Kuljetus- ja muuttopalvelut

Pesulapalvelut

TAIVALKOSKEN PESULA

Haaraniementie 4-6,
93400 Taivalkoski

(08) 841 080
040-723 5788

VUOKRATTAVANA

Keskustassa kalustettu huoneisto
3 h+keittiö 79 m²

Toimistotilaa
keittiö+ vessa+suihku 36m²

Lämmintä varastotilaa 20 m²

Ota yhteyttä: Alpo Puhakka, puh. 0400-581 277

PUDASJÄRVI -lehti
joka viikko - joka kotiin
Pudasjärvellä!

Pudasjärven vanhuspalvelut elävät muutoksen aikaa

1. tammikuuta 2010 alkaen Pudasjärven, lin, Vaalan ja Utajärven kuntien sosiaali- ja terveystoimi siirtyy Oulunkaaren yhteistoiminta-alueeseen. Yhteistoiminta-alueen tehtävänä on sosiaali- ja terveystoimien järjestäminen, työntekijöiden saatavuuden turvaaminen ja kuntien vaikutusmahdollisuuksien säilyttäminen palvelujen suunnittelussa.

Palvelujen painopiste on lähipalveluissa. Omassa kunnassa järjestetään mm. kotihoitoa, asumispalvelua ja hoivahoitoa, eli kuntalaisen usein tarvitsemat palvelut säilyvät lähipalveluna. Lisäksi Pudasjärvellä on menillään laitostilaisen palvelurakenteen purkamisen asumispalveluyksiköihin.

Vanhuspalveluihin kuuluu kotihoito, joka alla toimivat kotipalvelu ja -sairaanhoito, vuoro- ja tukipalveluja. Tuki- ja tukipalveluihin kuuluu muun muassa ateria-, kuljetus-, siivous- ja asiointipalvelu sekä turvapuhelinpalvelu. Ateriapalvelu on vastikään ulotettu myös syrjäkylille. Kaupungin vanhuspalvelut vastaavat osaltaan myös asumispalveluista. Tällä hetkellä Pudasjärven kaupungin omissa ja osapalveluna toimivissa asumisyksiköissä asuu noin 60 asukasta. Tärkeä osa vanhuspalveluita on

myös hoivahoito ja hoivayksiköissä on tällä hetkellä noin 50 henkilöä.

Pudasjärven vanhuspalveluissa on keskustan alueella toiminut kesäkuusta 2008 asti myös kotihoidon yöpartio. Yöpartiossa on 2 vakituista työntekijää, joista on työvuorossa yksi kerrallaan. Yöpartio on osaltaan lisännyt vanhusten mahdollisuutta asua kotona. Mikäli yön aikana sattuu vaikkapa kaatuminen, yöpartion auttavana kätenä toimii Pudasjärven Turvapalvelu.

Vanhusten kohtelusta on keskusteltu viime aikoina paljon. Vanhuspalvelujohtaja Kyllikki Syrjäpalo toteaa, että keskustelu on hyväksi, jos niiden kautta voidaan kehittää ja parantaa toimintaa. Toimenpiteitä Oulunkaaren sosiaali- ja terveystoimien toteuttamiseksi tarvitaan, sillä v. 2010 Oulunkaaren alueella on reilu 2400 yli 75-vuotiasta vanhusta,

joista 900 on Pudasjärvellä. -Nyt tarvittaisiin saumatonta yhteistyötä julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin välillä. Kyllikki Syrjäpalo toivoo, että vanhusten omaiset olisivat muutosten alla yhteydessä kaupungin vanhuspalveluihin. Muutosten ajankohdasta tiedotetaan

myös kaupungin toimesta vanhusasiakkaille ja omaisille. Hyvä yhteistyö on keskeistä oikean tiedonkulun kannalta muutospöytätyössä.

Viime viikolla ollut vanhusten viikko toi Pudasjärvellekin erilaisia tapahtumia. Mikkelinpäivänä järjestet-

tiin vanhusten kirkkopyhä. Keskiviikkona järjestettiin laitos- ja asumispalveluiden vanhusten viikkokokous. Torstaina oli vanhuksille suunnattu liikuntatapahtuma sekä yhteislaulutilaisuus ja perjantaina vietettiin vanhus- ja vammaisneuvoston järjestämänä pääjuhlaa.

Syrjäpalo kertoo vanhusviikon teemana olleen "Kuntoutuminen kunniaan". Pudasjärven kotihoidon ja terveyskeskuksen henkilökunta koulutautuu tällä hetkellä omaksuakseen kuntouttavan työtavan.(en)

Reipas laulutuoquio Palvelukeskuksessa

Vanhusten viikolla vietettiin reipas yhteislaulutuoquio Vanhusten palvelukeskuksessa. Laulattajana oli kansalaisopiston vs. musiikinopettaja Lasse Aaltonen sekä ryhmä kuorolaisia. Laulutilaisuuteen oli saapunut noin 30 senioria sekä muutama heidän hoitajansa. Aaltonen johdatti laulajat ikivihreiden kansanlaulujen pariin. - Laulaminen on mukavaa, tuumittiin eräissä pöydässä. Laulamisen jälkeen osallistujat pääsivät pullakahville. (rr)

Mitä tehdä? Minne mennä?

Raija Puurusen grafiikkaa 18.9.2009 - 30.10.2009 Pudasjärven kirjastossa. Näyttely on avoinna kirjaston aukioloaikona.

Lumimuutos – Elämää ja perinnettä -näyttely 26.9.2009 - 31.12.2009 Syötteen luontokeskuksessa. Näyttely koostuu Mika Niemisen valokuvista, Eero Murtojärven installaatiosta ja Saija Lehtosen luonnontuotteista.

Näyttely on osa perinteisiin pohjaavan suomalaisen yhteisön, Osuuskunta Lumimuutoksen työtä. Lumimuutoksen päämääränä on rakentaa ja ylläpitää tervettä luontosuhdetta käytännön keinoin.

Vilho Outilan Elämää lijoella -näyttely 7.10.2009 - 8.11.2009 klo 15-20 (ma-ke), 14-17 (la-su) Taidehuone Pudi-kissa. Puureliefejä ja pienoisteoksia.

Tanssiorkesteri Ritchie 17.10. klo 21 alkaen Hotelli Iso-Syöte&Safarilla.

Tanssiorkesteri Sami&Patrol 17.10. Hotelli-Ravintola Kurenkoskessa.

EU-pakettien jako 15.10. klo 9-16 Suojalinnalla, (osoite: Urheilukatu 1) Pudasjärven Työttömien yhdistys ry.

Ikäihmisten lomapäivä 20.10.09 klo 11 alkaen Livon koululla. Ystävämääräiset

vierailevat.

Kirkkomusiikkiviikko 25.10.2009 - 1.11.2009 Seurakuntakeskuksessa ja kirkossa. Lisätiedot Jukka Jaakkola ja Keijo Piirainen etunimi.sukunimi@evl.fi 040 5519528, 040 5216769

Yääk, ötökkä -päivä 7.11.2009 klo 11.00-14.00 Syötteen luontokeskuksessa. Tapahtumaan on vapaa pääsy.

Isänpäiväkahvit 7.11.2009 klo 12.00 Livon Hirvikodalla.

Maanpuolustusnaisten ja veteraanien kirkkopyhä 15.11.2009 klo 10.00-12.00 Seurakuntakodilla. Jumalanpalvelus, jossa lottapukuiset naiset keräävät kolehdin ja toimivat

tekstinlukijoina. Kahvitus, jossa "lotat" tarjoilevat, keskustelua ja muisteluja menneiltä vuosilta.

Kaamoksen kaatajaiset 18.11.2009 klo 18.00 alkaen Jyrkkäkosken hiekkamontulla.

Tanssit 28.11.2009 klo 21-02 Möykälässä. Esiintyjänä Anna-Liisa Räsänen yhtyeineen.

Itsenäisyyspäivän tanssiaiset 5.12.2009 Liikuntahallilla.

Itsenäisyyspäivän juhallisuudet Pudasjärvellä 6.12.2009 kirkossa ja seurakuntakeskuksessa. Ohjelma tarkentuu myöhemmin.

Kauneimmat joululaulut joulupuorolla 13.12.09 klo 14 alkaen Livon koululla

Suurin osa tämän palstan tapahtumista on otettu Pudasjärven kaupungin internet-sivujen tapahtumista. Tapahtumista voi myös ilmoittaa Pudasjärvi-lehden toimitukseen sähköpostilla lehti@pudasjarvi-lehti.fi Mitä tehdä? Minne mennä? -palstalla tapahtumista ilmoittaminen on maksutonta. Kysy myös edullista maksullista ilmoitustilaa!

Turun kansainväliset kirja-, ruoka- ja keräilymessut

Turussa järjestettiin 2 - 4. lokakuuta kirja- ja ruokamessut. Turun messuhallissa järjestetty tapahtuma houkutteli paikalle noin 15000 kävijää.

Tunnettujen kulttuurivaikuttajien lisäksi esillä oli nousevia nuoren polven edustajia, sarjakuvataiteilijoista kaunokirjailijoihin. Esimerkkinä mainittakoon pietarilainen sarjakuvataiteilija Aleksi Nikitin, jonka minimalistinen ja graafinen kerronta sopii sarjakuvakirjojen sivuilta suoraan olohuoneen seinälle. Alkuperäisvedokset oli aseteltu hienosti pienen messutilan sermeille.

Keräilyosastot olivat pulloillaan Arabiaa sekä arvokkaampia keräilyesineitä viimevuosisadalta. Levyosastolta saattoi taas löytää 60- ja 70-luvun klassikoita

kohtuulliseen hintaan. Ruokaosastoltaikin havaitsin Rosellin vankalla käsityötaidolla valmistettuja puukkoja sekä ruokaveitsiä. Julkkiskokin antaessa perunan kuorimisohjeita paikallisväestölle tutustuin viiniosastolle, jossa tarjottiin Turun Amk:n restonomiopiskelijoiden tekemää pikkupurtavaa Skagän toastista chorizopaistokseen. Näitä oli varsin mukavaa huuhdella alas ammattitaitoisen viinurin tarjoaman viini maistaisen avulla.

Ruokaosasto oli kokonaisuutena nähdessä suppea, mutta tarjontaa löytyi mukavasti. Paikallisten herkkujen

lisäksi yleisöä kiinnosti pudasjärveläinen Niemitalon leipäjuusto. Messupisteen eteen ihmisiä kertyi aivan ruuhkaksi asti. Tarjolla oli Tunturiporon herkkuja Muoniosta ja Ritvan herkun Valkolöökki-kastikkeita sekä tietysti perinteistä pudasjärveläistä leipäjuustoa. Tuotesittelyn ohella myös Pudasjärveä tehtiin tunnetuksi Suomen kartalla, paikkana josta on yhtä pitkä matka joka puolelle maamme. Pienen hymyn saattamana leipäjuusto kainalossa mesikävijät jatkoivat matkaansa. Sunnuntai iltapäivänä huomasimme leipäjuuston kiinnostaneen turkulaisia, niin ettei jäljellä ollut tiskissä kuin valo. Yleisesti ottaen vuoden 2009 Turun kansainvälinen kirja, ruoka, ja keräilymessuilla jäi hyvä maku suuhun.

Mikko Vesikukka

Ruokaosastolta löytyi mukavasti tarjontaa. Paikallisten herkkujen lisäksi yleisöä kiinnosti pudasjärveläinen Niemitalon leipäjuusto. Messupisteen eteen ihmisiä kertyi aivan ruuhkaksi asti. Tarjolla oli Tunturiporon herkkuja Muoniosta ja Ritvan herkun Valkolöökki-kastikkeita sekä tietysti perinteistä pudasjärveläistä leipäjuustoa.

Katri Ylander esiintyy lokakuun lopussa ravintola Panoraamassa

Poplaulaja Katri Ylander esiintyy Hotelli Isosyötteen ravintola Panoraamassa pyhäin miestenpäivänä eli 31. lokakuuta. Ylander nousi koko kansan suureksi suosikiksi vuoden 2005 Idols-kilpailusta. Kevään 2006 Katri valmisteli kolmella eri studiolla kaikessa rauhassa kultaa myynyttä debyyttialbumiaan yhdessä Suomen eturivin tuottajien kanssa. Sävellyksiään ja sanoituksiaan debyyttialbumille antoivat mm. Anssi Kela, Stella-yhtye ja Lasse "Lemonator" Kurki, jon-

ka kynästä syntyi albumin isoimmaksi hitiksi noussut 'Mansikkamäki'. Katrielta on ilmestynyt kolme albumia, joista uusin "Valvojat" ilmestyi 2. syyskuuta.

Monta menopeliä mönkijänäyttelyssä

Viime torstaina Nesteen pihamaalla ollut mönkijöiden esittely- ja koeajopäivä kiinnosti miesväkeä. Yrittäjä Jari Keskiäho Pienkonehuolto Oy:stä kertoi mönkijöitä olevan nykyisin tarjolla monenlaisia. Mallistosta löytyy sopivanlaisia moneen eri käyttöön. – Poromiesten lisäksi mönkijöitä hankkivat monet muutkin ammattilaiset, kuten poliisi, metsätönteijät ja metsämiehet. Mönkäreitä hankitaan myös yksityistalouksiin esimerkiksi lumitöiden tekemiseen, Jari Keskiäho kertoi esitellessään uutta mallistoa. (rr)

Naisten hemmottelupäivä Syötteellä

Lauantaina, 24.10.2009 klo 10-14 Syötteen kylätalolla

Hemmottelupalvelut:

- Hieroja Ilpo Piri. Klo 9.00 alkaen. Hinta 35€ / h
- Selvännäkijä Ritva Halmetoja. Klo 10-19. Aika 30 min. Hinta 30€
- Jalkahoitaja Sirkka Määttä. Klo 9-19. Hoitoaika 1,5h, Hinta 45€
- Kampaaja Camilla. Klo 10-19. Hiusten leikkaus 45 min. Hinta 26€
- Kosmetologi Senja Latvala. Klo 10-15. Ripsien, kulmien värjäys. Intialainen päähieronta.
- Kynsimuotoilija Tarja Pee, Paikalla klo 9 alkaen
- Heaven&Hell: Tatuoija ja lävistäjä. Paikalla klo 10-19.

Kahvia ja pientä purtavaa tarjolla. MLL:n lastenhoitopalvelu klo 10-14.

Varaa aika etukäteen!
Myyjiä: Urheilutarvikkeet, Kesport Pudasjärvi Alusasut, Katja Järvenpää Partylite kynttilät, Tanja Vähäkuopus Korut, Kulkurin Hopeapuoti Me&I-lastenvaatteet, Piia Väyrynen AmWay -kosmetiikkaa, Maire Uusitalo Oriflame-kosmetiikkaa

TERVETULOA KAIKKI NAISET!

Kysy lisätietoja ja varaa aika hemmotteluun: Veera Kiminki 040-715 8785 (klo 15 jälkeen) veera.kiminki@luukku.com

Järjestäjä: Syötteen kyläyhdistys ry
<http://www.pudasjarvi.fi/kylat/syotekyla/>

Tiistaina 3.11.09 klo 18 Kurenalan koululla

Vanhempi rikoskonstaapeli,
kouluttaja, valistaja

HANNU JORE luennoi:

- » erilaisista päihteistä
- » vanhempien, koulun ja julkisen sektorin roolista kasvatuksessa,
- » kotiintuloajoista ja
- » hoitoonohjauksesta vanhemmille ja muille asiasta kiinnostuneille

Tervetuloa!

Järjestävät:
Pudasjärven kaupungin perhepalvelut ja koulutoimi, LC Lejonat ja Hilimat

PUDASJÄRVI

Ilmoitus kaavamuutoksen vireille tulosta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman pitämisestä nähtävänä

Pudasjärven kaupunki on ryhtynyt muuttamaan Kurenalan pohjoisen osan asemakaavaa korttelissa 52 sekä siihen liittyvällä virkistysalueella Kaavamuutos liittyy ns. hirsitalokortteli-alueeseen, jonka tavoitteena on mm. tutkia ja edistää hirsitalorakentamista. Kaavoituksen osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelystä, kaavan vaikutusten arvioinnista sekä alustavasta aikataulusta on laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nähtävänä aukioloaikoina **Pudasjärven kaupungintalolla kaavoitus- ja mittaustoimistossa 12.10.2009 alkaen** sekä internetissä www.pudasjarvi.fi. Lisäksi kaavoitusasiakirjat ovat nähtävillä **kaavan laatijan KimmoKaavan kotisivuilla www.kimmokaava.fi**. Osallisilla on ennen kaavaehdotuksen asettamista julkisesti nähtävälle mahdollisuus esittää alueelliselle ympäristökeskukselle neuvottelun käynnistämistä osallistumis- ja arviointisuunnitelman riittävydestä.

Pudasjärvellä 7.10.2009
Kaupunginhallitus

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI

YRITTÄJÄILTÄ

Kehittämiskeskus Pohjantähdessä
torstaina 15.10.2009 klo 17-19.

Aiheina mm. yritysmainostaulu, toimialafoorumit ja sähköinen laskutus. Nyt on jo kiire siirtyä sähköiseen laskutukseen, jotta voi olla mukana tarjouskilpailussa kaupungin hankinnoissa!

Illan vieraana vuoden kyläkauppias Pentti Kaulamo.

Kahvit + suolapala klo 16.30 alkaen.
Isäntänä toimii kehittämisjohtaja Mikko Kälkäjä,
puh. 040 739 9797, mikko.kalkaja@pudasjarvi.fi

TERVETULOA!

KEHITTÄMISKESKUS POHJANTÄHTI

ONKO KOTONA TEKEMÄTTÖMIÄ TÖITÄ ?

Pudasjärvellä on aloittanut NAAPURIN RENKI!

TEEN EDULLISESTI KODIN PIENET JA VÄHÄN SUUREMMATKIN TYÖT.

NAAPURIN RENKI

Puh. 044 303 9272/Jari

PS. • Myös yrityksille
• Talkkariapu
• Vuokratyö ym.

HUOM: KOTITALOUSVÄHENNYS JOPA 6000€ ASTI!

Vähävaraisille tarkoitettu
EU-ruokien jako

Topintorilla
(käynti takapihan puolelta)

to 22.10.2009 alk. klo 9.00 alkaen

Pudasjärven Kajastus

Pudasjärven Työttömien yhdistys ry jakaa

EU-RUOKAPAKETTEJA
työttömille työnhakijoille ja vähävaraisille
keskiviikkona 14.10.2009 klo 9.30-14

Suojalinnalla (Urheilutie 2)
Paketteja jaetaan niin kauan kuin niitä riittää.

Tiedustelut puh. **044-0822130**

PÖLKKY

Pölkky Metsä hankkii vuosittain yli 650 000 m³ sahapuuta Pölkky Oy:n Kuusamon ja Taivalkosken sahoille.

Pölkky Metsä, Kuusamo
Puh. 020 764 0253, fax 020 764 0250

Pölkky Metsä, Pudasjärvi
Puh. 040 822 5321, fax (08) 824 216

Pölkky Metsä, Rovaniemi
Puh. 040 510 4847, fax (016) 366 011

Pölkky Metsä, Salla
Puh. 0400 178 677

Pölkky Metsä, Suomussalmi
Puh. 040 5159 779

Sähköposti: etunimi.sukunimi@polkky.fi

STRONG WOOD

www.polkky.fi

KARHUPAJA - nuorten hyvinvoinnin hyväksi

Tarvitsetko tukea koulutus- ja työelämäuran löytämiseen, elämänhallintataitojen ja oman motivaation vahvistamiseen tai mielekästä tekemistä määrääjäksi?

Pajalla teet työtä omien edellytystesi mukaan tavoitteena työvalmiuksiesi ja elämänhallintataitojesi parantaminen.

JOS KIINNOSTUIT, SOITA TAI TULE KÄYMÄÄN:

Työvalmentaja
Vuokko Nyman
040 592 4716
vuokko.nyman@pudasjarvi.fi

Käynti- ja postiosoite
Karhupaja
Teollisuustie 12
93100 Pudasjärvi

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI

Pudasjärvi on noin yhdeksäntuhannen asukkaan kaupunki Oulun läänin pohjoisosassa. Kaupunki on jatkuvassa muutostilassa, jossa toimintojen uudelleen organisoimitt, taloudelliset sopeutustoimet sekä eläköityminen tuovat lisähaasteita henkilöstön jaksamiselle. Nyt haluamme tehdä muutoksesta voimavarat!

Haemme Pudasjärvelle
PROJEKTIPÄÄLLIKÖÄ

ajalle 1.12.2009 – 31.3.2011

ILO – hankkeeseen, joka on Pudasjärven kaupungin henkilöstön työhyvinvointia kehittävä hanke. Hankkeessa Pudasjärven kaupungille muodostetaan työhyvinvointikysely, -suunnitelma sekä toimenpideohjelma. Hankkeessa seurataan uusien toimenpiteiden vaikutusta työntekijöiden hyvinvointiin, sairauspoissaolojen määrään ja muodostetaan mittarit hyvinvoinnin seuraamiselle.

Haemme projektipäälliköksi henkilöä, jolla on tehtävään soveltuva työhyvinvoinnin kehittämistä tukeva opisto- tai korkea-asteen tutkinto. Edellytämme projektipäälliköltä aiempaa kokemusta ja näyttöjä organisaation työhyvinvoinnin kehittämistä, EU-projektien hallinnoinnista ja raportoinnista sekä erittäin hyviä kommunikointitaitoja. Lisäksi eduksi katsotaan kehon ja mielen hyvinvointiin liittyvä osaaminen.

Hakemukset tulee tehdä 23.10.2009 klo 15.00 mennessä Pudasjärven kaupungin rekrytointijärjestelmään www.pudasjarvi.fi/rekrytointi tai toimittaa osoitteeseen: Pudasjärven kaupunki/Kirjaamo, PL 10, 93101 Pudasjärvi.

Lisätiedot: Henkilöstösihteeri Seija Turpeinen, 0400-949 620, seija.turpeinen@pudasjarvi.fi

Hammasteknikkimestari, erikoishammasteknikko

HYVÄ HAMMAS
Jyrki Isojärvi

ottaa vastaan hampasproteesipotilaita Ranualla Hotelli Ilveslinnassa sekä Posiolla. Myös koti- ja laitospöytäkirjat.

Ajanvaraukset 020 743 3940 tai 040 738 8916

YLEISÖTILAISUUS
psoriasisien hoidoista

Keskiviikkona 14.10.2009 klo 18 -19.30
Palvelukeskus, Kauppatie 25, PUDASJÄRVI
Ohjaajana psoriasisien hoitoihin erikoistunut Kristiina Rautio, th, sh OYS. Ilmastokuntoutuksesta ja kursseista kertoo Anne Pakanen, Psoriasisliitto ry.

Yhteistyössä :
Koillismaan psoriasisryhdistys, Leo Pharma Oy, OK-opintokeskus

Tilaisuus on maksuton.
Kahvitarjoilu.

Tervetuloa!

Lue uusin
PUDASJÄRVI -lehti netistä
www.pudasjarvi-lehti.fi

K-Supermarket 10 v: Sitoutunut henkilökunta on kultaakin kalliimpi

K-Supermarket Pudasjärvi on toiminut Pudasjärvellä ja samalla myös nykyisessä liikekiinteistössä 10 vuotta. Merkkipäiväkahvit tarjotaan asiakkaille perjantaina 16.10. Lisäksi on koko päivän talo täynnä hyviä tarjouksia ja -arpajaisia.

Muutoin asiakkaiden parissa viihtyvä kauppiaspariskunta Harri ja Sarika Piipponen kertovat viettävänsä kaupan 10-vuotissynttäreitä työn merkeissä ja toteavat, että kauppiaan ammatti on palvelua ihan käytännössä.

-Koko ajan pitää pystyä kuuntelemaan herkäällä korvalla asiakasta ja kaupan kehittämisessä tulee ottaa heidän toiveensa huomioon. K-Supermarketin tuotevalikoimaan kuuluu noin 10 000 tuotetta ja valikoimaa kehitetään koko ajan asiakkaiden tarpeiden mukaan.

Kauppa siirtyi nykyiseen liikerakennukseen vanhoista Hartsun tiloista syksyllä 1999. Joulun jälkeen vuonna 2000 Supermarketin katto romahti ja kauppa oli kiinni

puoli vuotta korjauksen aikana.

Piipposet ovat kolmansia kauppiaita ja ovat olleet kohta kuusi vuotta Pudasjärvellä. Työntekijöitä on noin 20 henkeä, joista Hartsun aikaisia on vielä puolikymmentä. Toimintahistoriansa aikana Pudasjärven K-Supermarket on valittu kolme kertaa Pohjois-Suomen parhaaksi K-Supermarketiksi, viimeksi vuonna 2008. Toissa vuonna Piipposet palkittiin Vuoden Yrittäjinä Pudasjärvellä.

Piipposet ovat viihtyneet hyvin yrittäjinä Pudasjärvellä. -Yrittämisen ilmapiiri on myönteinen Pudasjärvellä, toteaa kauppiasyrittäjä Harri Piipponen.

Piipposen mielestä kauppias titteliä tunnutaan käyt-

tävän nykyään vähän joka puolella.

-Onko nimi kärsinyt jo inflaation? Mielestäni ei, K-kauppiaiden kohdalla olisi hyvä puhua kauppiasyrittäjästä, jotka samalla tavalla vastuullisia yrityksestään kuin kaikki muutkin yrittäjät. Maksavat muun muassa verot omalle paikkakunnalle ja ovat omalta osaltaan osana elinkeinoelämää. Ihmiset ovat myös ymmärtäneet kotipaikkakunnan yritysten palveluiden hyödyntämisen.

-Ei sota yhtä miestä kaipaa; meillä on hyvä ja ammattitaitoinen henkilökunta. Kyllä meidän työtöt pudottavat minut maanpinnalle, jos liiaksi alan vauhottaa, Harri luonnehtii omaa kauppiaan rooliaan. Hänen mielestään oikeasti sitoutuneen henkilökunnan arvo on kultaakin kalliimpi arvo yritykselle.

-Toivottavasti meidän hyvä yhteishenki näkyy uloskin päin, työfiiilistä kun ei voi teeskennellä.

Kauppiaan ammatti on

Kauppiaspariskunta Harri ja Sarika Piipponen viettävät kaupan 10-vuotissynttäreitä työn merkeissä. Kauppiaan ammatti on Harri Piipposen mukaan elämäntapa, varsinkin kun sitä tehdään perheyrittäjänsä.

Piipposen mukaan elämäntapa, varsinkin kun sitä tehdään perheyrittäjänsä.

-Koko perhe on omalla tavallaan mukana yrittäjänsä. Usein perheen menot suunnitellaan työvuorolista toisessa kädessä, yrittäjällä hän ei ole niitä lakisääteisiä

lomiam. Aika on osattava ja uskallettava vain ottaa jos-takin. Kukaan meistä ei ole korvaamaton.

Tulevaisuuden suunnitelmistaan kauppiasyrittäjä Harri Piipponen ei liiemmin hiisku.

-Pyrimme parantamaan

palveluja koko ajan parempaan suuntaan. Nähtäväksi jää mitä seuraavaksi tuleman pitää!

Heimo Turunen

K-supermarket Pudasjärvi 10 vuotta!

Tervetuloa

perjantaina 16.10.

10-VUOTIS-

syntymäpäivä-

kahville

klo 10-18

OSALLISTU ARVONTAAN MYYMÄLÄSSÄMME!

Arvomme mm.
pyykinpesukoneen
ja paljon muuta!!!

Voit osallistua arvontaan 31.10. asti.

K SUPERMARKET

Tavallista parempi Ruokakauppa
PUDASJÄRVI

Sähkötie 1, puh. 0207 890 450
ark. 8-21, la 8-18

